

Illustratie: Hein de Kort

Breek met de Ponzipolitiek

Leven op zak toekomstige generaties leidt tot hongersnoden, volksverhuizingen en oorlogen

Marianne Thieme

Tussen de AOW-perikelen, de DSB Bank en de kap van het regenwoud bestaan overeenkomsten. Ze zijn het gevolg van de Ponzipolitiek. Het is namelijk leven op de zak van toekomstige generaties. We kunnen niet wachten tot de politiek ingrijpt, we moeten ingrijpen in de politiek.

Het mechanisme wordt al beschreven in de novelle *Little Dorrit* die Charles Dickens in 1855 schreef en waarin Merdle's Bank duizenden mensen ruïneert via een frauduleus faillissement.

Het is een eenvoudig en kwaadaardig fenomeen: deelnemers mogen geld inleggen tegen zeer hoge rendementen. Het geld wordt niet geïnvesteerd in renderende reproductie, maar in uitkering van schijnrendementen, die nieuwe deelnemers lokt. We kennen het van piramidenspelen. Het sprookje van snel rijk worden, gebouwd op toetreding van nieuwe gelovigen.

In de luchtkasteelmarketing van DSB boden Scheringa en zijn VVD-secondanten aanzienlijk hogere spaarrentes en lagere hypotheekrentes dan markttechnisch verantwoord. En ze compenseerden de verliezen door deelnemers — die vaak nergens anders te

recht konden door hun relatief zwakke financiële positie — op te zadelen met verzekeringsproducten tegen woekervoorwaarden in de vorm van koopsompolissen. Speculerend op stijgende huizenprijzen en lonen, met provisies van 80% van de inleg, die in de zakken van DSB verdwenen en goeddeels via de hypotheekrenteaftrek ten laste kwamen van de Nederlandse belastingbetaler. Die werd daarmee sponsor van voetbalclub AZ en van het museum voor realisme.

Premier Balkenende noemde Scheringa onlangs 'een voorbeeld voor ons allemaal'. 'Je speelt een geweldige rol in de financiële sector, zet je in voor sport en cultuur. Ik vind dat fantastisch. We zijn trots op je.' Balkenende toont daarmee zijn naïeve geloof in het zichzelf reproducerende geld. Hij kan er premier mee blijven of zelfs president van Europa mee worden, omdat vrijwel alle politici geloven in bomen die tot in de hemel groeien, zelfs nu ze in snel tempo gekapt worden.

De 'exhibitionistische zelfverrijking' van bankiers wordt gecompenseerd uit publieke middelen, zodat burgers voortdurend slachtoffer worden van collectief falende politiek.

Neem het omslagstelsel van de AOW. Dat bepaalde dat uitkeringen betaald zouden worden uit lopende premie-inkomsten. Ponzi-fraude verkocht als solidariteit. Waren ervanafaanvang deugdelijke reserves aangelegd, dan zou er geen vuiltje aan de lucht geweest zijn. In 1990 richtte de politiek een AOW-fonds op dat vanaf 2020 tot uitkering zou komen om de gevolgen van de vergrijzing op te van-

gen. Het bleek een virtueel fonds, waarin op papier miljarden werden gespaard, maar niets werd gestort. Daáárom zullen we moeten werken tot 67 en misschien langer.

Het is nog kinderspel vergeleken bij de Ponzipolitiek die een onherstelbaar verwoestende voor-sprong neemt op de toekomst van onze kinderen en kleinkinderen.

De collectieve wereldvraag is sinds 1980 de regeneratiemogelijkheden van de aarde gepasseerd, we consumeren meer dan de aarde aankan. Het Global Foodprint Network berekende dat wat we dit jaar na 25 september consumeren, gestolen wordt van toekomstige generaties. De politiek bezondigt zich aan Ponzi-schema's op het gebied van watermanagement, voedselproductie, het leegvissen van de oceanen, de uitstoot van CO₂, de prijs van fossiele brandstoffen en de productie van dierlijke eiwitten.

Volgens het Wereldwaterforum zal 70% van de wereldbevolking in 2017 drinkwaterproblemen ondervinden, maar Nederland zet onverminderd in op de productie van vlees, dat duizenden liters drinkwater per kilo kost.

Elk uur sterven 400 kinderen door gebrek aan voedsel, maar we blijven de helft van de wereldgraanproductie opvoeren aan de veehouderij. Terwijl we weten dat

de problemen onoplosbaar worden: volgens de FAO moet de wereldvoedselproductie 70% hoger in 2050, wat bij het huidige grondstoffenbeslag ondenkbaar is. De oceanen zijn in 2048 leeggevisst.

Het ministerie van Landbouw weet dat nog deze eeuw de wereldfosfaatvoorraad op zal raken, waarmee de productie van kunstmest onmogelijk wordt. Maar stimulering van de biologische landbouw heeft geen prioriteit.

De onbeheersbaar wordende kosten van het klimaatprobleem kunnen volgens klimaatwetenschappers met 50 tot 70% omlaag in een meer plantaardige samenleving, maar het kabinet blijft volhouden dat iedereen zelf moet weten wat hij eet. Pavan Sukhdev van Deutsche Bank berekende dat de kredietcrisis eenmalig €700 mrd kost, terwijl het kappen van het tropisch regenwoud jaarlijks leidt tot een kostenpost tussen de €1500 mrd en €4000 mrd.

We kunnen wachten op de gevolgen van de Ponzipolitiek in de vorm van hongersnoden, vluchtelingenstromen, oorlogen en uiteindelijk het onbewoonbaar worden van deze planeet.

Of we kunnen kiezen voor een wezenlijk andere politiek waarin duurzaamheid en mededogen centraal staan. Albert Einstein gaf aan dat het niet voor de hand lag problemen op te lossen vanuit dezelfde denkwijze waarmee ze veroorzaakt zijn. Het failliet over de Ponzipolitiek zal door de kiezer moeten worden uitgesproken.

Marianne Thieme is fractievoorzitter van de Partij voor de Dieren in de Tweede Kamer.

Albert Einstein stelde dat je een probleem niet moet oplossen vanuit de denkwijze die het veroorzaakte

Scheringa en zijn VVD-secondanten boden aanzienlijk hogere spaarrentes dan de markt eiste

Breek met de Ponzipolitiek